

".....การวางชีวิตไว้ในอุเบกขา
จึงเป็นที่ตั้งที่ปลอดภัยที่สุด
โดยมีสติ ระลึกได้ทันสิ่งกระทบ
เห็นสรรพสิ่ง เกิดแล้วดับ
ไม่หลงในสมมติ ไม่เป็นทาสของสิ่งใด
ย่อมเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานโดยแท้จริง....."

ตอนที่ ๑๐

วิปัสสนูปกิเลส

งานพัฒนาจริยธรรมบุคลากรทางภาคเหนือ รุ่นที่ ๒ ผ่านไป ด้วยความเรียบร้อย แม้จะเป็นงานหนักพักผ่อนน้อย นอนน้อยแต่ คุณพ่อเล่าว่า ท่านมีความสุขมากที่ได้ทำงานนี้ วัดซึ่งเป็นที่จัดอบรม อยู่นอกเมืองท่ามกลางธรรมชาติแมกไม้บนดอยสูง กลางคืนอากาศ เย็นมาก แม้จะได้พักผ่อนเพียงวันละ ๓-๔ ชั่วโมง แต่เมื่อตื่นตอน เช้ามีดี ได้ดื่มด่ำกับอากาศบริสุทธิ์และธรรมชาติอย่างสดชื่น รวากับ อยู่ในสวนสวรรค์ พร้อมฝึกพลังปราณและออกกำลังกาย ซึ่งในตัว เมืองเชียงใหม่ที่มีแต่มลพิษ ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ ท่านจึงถือว่า งานนี้มีแต่ได้กับได้ คือได้สุขภาพที่ดีขึ้น และได้อิมมูโนกุศล แม่เมตตา อย่างเปี่ยมพลัง กว้างและไกลเท่าที่ใจไปถึง เพื่อยังประโยชน์สุขแก่ สรรพสัตว์ทั้งหลาย เมื่อได้ฟังน้ำเสียงที่แสดงความอิมมูโนกุศลของคุณพ่อ ฉันรีบอนุโมทนาบุญและเชื่อมั่นในบุญบารมีของคุณพ่อยิ่งขึ้น

"ที่ลูกพูดถึงสุขขวิปัสสโกวันก่อนนะ หมายถึง พระอรหันต์ที่ท่านบรรลุมรรคผลโดยปัญญาวิมุตติในประเภทที่เจริญวิปัสสนาล้วน ๆ ได้สมาธิถึงระดับต้นที่จะนำมาใช้พิจารณาสติปัฏฐาน ๔ เท่านั้น ท่านเหล่านี้จะไม่มีอภิญญา เข้าสมาบัติไม่ได้" คุณพ่ออธิบาย

"ที่ลูกนั่งนิ่งแล้วรู้สึกสุขสงบขณะที่นั่งสมาธิไม่ใช่เรื่องนี้สิคะ"

"ไม่ใช่ นะลูก อันนี้เป็นวิปัสสนูปกิเลส เป็นเครื่องกั้นมรรคผลให้เราหลงยึดติด อย่างที่ลูกสัมผัสคือความรู้สึกสุขสงบนิ่ง พ่อเคยผ่านมาแล้วตอนไปฝึก พ่อติดอยู่นานเหมือนกันล่ะลูก" การติดอยู่ในอุปกิเลสต่าง ๆ ทำให้เราเสียเวลาในการก้าวหน้าทางวิปัสสนาได้ เท่าที่จำได้นั้นมีการจัดแบ่งไว้เป็นหลายประเภท เช่น โสภัส(แสงสว่าง), ปีติ(ความอิ่มใจ), ปัสสัทธิ(ความสงบกายและจิต), สุข(ความสบายกายสบายจิต), ญาณ(ความรู้), อธิโมกข์(ความน้อมใจเชื่อ), ปัคคาหะ(ความเพียรกล้า), อุပ္ปฐฐาน(ความมีสติกล้า), อุเบกขา(ความวางจิตเป็นกลาง) และนิกันตติคือความพอใจในสิ่งที่กล่าวข้างต้นเหล่านี้ท่านกล่าวว่าเป็นวิปัสสนูปกิเลส ต่อเมื่อได้ปฏิบัติและเกิดปัญหาต่าง ๆ ฉะนั้นจึงจะ

เข้าใจสิ่งเหล่านี้ได้ดีขึ้น เราเรียนปริยัติ เพียงแค่ได้รู้จักและรู้จัก แต่เราต้องปฏิบัติจึงจะรู้จักได้ เพราะไม่มีใครรู้จักตัวเราดีเท่าที่เรารู้จักตัวเอง อ่านหนังสือก็ร้อยเล่ม ก็ไม่แจ่มแจ้งเหมือนอ่านจิตของเราเอง

"แต่ที่สุขมากที่สุดคือ ตอนที่จิตเข้านิโรธสมาบัติ ที่พ่อนึกว่าเป็นนิพพานนะลูก" คุณพ่อเล่าถึงประสบการณ์ของท่านเหมือนคอยป้อนอาหารทิพย์ให้ ก่อนที่ลูกจะได้ลิ้มรสด้วยตนเอง

"ตอนเข้านิโรธสมาบัติ จิตของเราเดินทางไปไหนหรือเปล่าคะ" ฉันสงสัยว่าคุณพ่อหนีไปเที่ยวชมวิมานนางฟ้าตอนนี่หรือเปล่าหนอ

"ไม่ไปไหนหรอกลูก อยู่นิ่ง ๆ เหมือนหินก้อนหนึ่ง เป็นสภาวะสูงสุดของสมณะ ต่อให้ฟ้าร้องฟ้าผ่า เสียงดังมากขนาดไหนยังไงก็ไม่รู้สึกตัว แต่ไม่ใช่หลับนะมันลึกกว่านั้นมากเชียวลูก" ประสบการณ์ของคนที่ไม่ได้สัมผัสด้วยตัวเองคงไม่มีวันเข้าใจ แต่ฉันต้องฝึกเป็นผู้ฟังที่ดีเหมือนคุณพ่อบ้าง จึงฟังอย่างตั้งใจ

"แล้วที่ลูกชมว่าพ่อเก่งกว่าครูมอริ้นะ ลูกฟังนะ พ่อไม่มีความเก่งอะไรเลย เมื่อก่อนนี่พ่ออาจคิดว่าพ่อเก่ง แต่หลังจากที่พ่อได้วิปัสสนาญาณแล้ว ความเป็นไปต่างๆ ในชีวิตที่ผ่านมาเป็นแค่ประสบการณ์ เราต้องละความยึดถือ ที่มีเหตุมาจากอดีต มิฉะนั้นก็ไม่ใช่ผู้มีคุณธรรม ความคิดเช่นนี้เรียกว่า

ธัมมวิจยะซึ่งเป็นองค์หนึ่งในโพชฌงค์ ๗ อันเป็นองค์แห่งการตรัสรู้ณะลูก" คุณพ่อไม่ยอมรับความ "เก่ง" ที่ฉันมอบให้ท่าน เพราะสิ่งนี้คืออดีต ที่ท่านต้องการกำจัดให้หมดไป ด้วยคุณธรรมที่สูงขึ้น ชีวิตคงมีความสงบเยือกเย็นขึ้นอีกมาก หากเรามีจิตตั้งมั่นไม่หวั่นไหวไปตามอำนาจกิเลสและโลกธรรมใครทำได้คงเป็นผู้อยู่เหนือโลกอย่างแท้จริง

"เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา พ่อไปพะเยา ที่วัดพระธาตุแสงแก้วมงคล พระอาจารย์เจ้าอาวาส ท่านมีวิธีพูดให้พ่อรับรางวัลพ่อดีเด่น เคยมีคนอื่นหน่วยงานอื่น เขาจะให้พ่อมาตั้งหลายครั้งแต่พ่อหลบหลีกได้ตลอด แต่ครั้งนี้ท่านมีวิธีพูดให้พ่อรับ พ่อคิดเสมอว่ามันคืองูพิษหากเราหลงไหลกับสิ่งเหล่านี้ ในมงคลอันสูงสุด ๓๘ ประการ ก็มีกล่าวถึงไว้ว่าจิตที่ไม่หวั่นไหวต่อโลกธรรม ๘ คือลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ ย่อมเป็นจิตที่นำความสงบสุขมาให้ นี่รู้ไหมลูก ขนาดไบปริณญาบัตร ที่พ่อรับมาจากเมืองนอก ตอนไปเรียนที่ต่างประเทศ พ่อยังไม่รู้ว่าเอาไปซุกไว้ที่ไหนเลย คือไม่อยากจะเห็นพวกนี้เป็นงูพิษทั้งนั้น เผลอสติเมื่อไหร่ มันฉกเราทันที" คุณพ่อเล่าประสบการณ์ของท่าน เป็นการสอนโดยทางอ้อมมิให้หลงไหล

ไปกับคำยกย่องสรรเสริญ ลาภ ยศ สุข รวมทั้ง ความเสื่อมจาก
สิ่งเหล่านี้ ไม่ควรมีอิทธิพลให้จิตหวั่นไหวได้ ทุกสิ่งเป็นอนัตตา
การวางจิตไว้ในอุเบกขา จึงเป็นที่ตั้งที่ปลอดภัยที่สุด โดยมีสติ
ระลึกรู้ทันสิ่งกระทบ เห็นสรรพสิ่งมีเกิดแล้วดับ ไม่หลงใน
สมมติ ไม่เป็นทาสของสิ่งใด ย่อมเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานโดยแท้
จริง ฉันทจะทำอย่างพื่อให้ได้ โดยเริ่มต้นจากการฝึกสติให้เข้มแข็ง

"พอเราเข้าฌานได้ หากสมมติว่าตายในฌาน ๑ ก็ได้ไป
เกิดเป็นพรหมแล้วละลูก แต่ถ้าเลยฌาน ๔ ไปเป็นอรุณฌานอีก
๔ เขาเรียกสมาบัติ ๘ ถ้าจิตเข้าสู่ฌานสมาบัติได้ที่เรียกสมาบัติ
๘ ตอนพระพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอนุรุทธะท่านใช้ทิพยจักขุ
ตามดู พอถึงฌานสูงสุด คือเข้าสมาบัติแล้วท่านถอยลงมาทีละ
ขั้น ถอยมาจนถึงฌาน ๑ ออกจาก ๑ เข้า ๒ ออกจาก ๒ เข้า ๓
ออกจาก ๓ เข้าฌาน ๔ เมื่อออกจากฌาน ๔ แล้วปรินิพพาน
ตรงนี้แหละลูก พระอนุรุทธะ ท่านเป็นเอตทัคคะผู้มีทิพยจักขุ
ยอดเยี่ยมจริง ๆ" คำอธิบายของคุณพ่อได้เปิดโลกทางจิตวิญญาณ
ให้แก่ฉันจริง ๆ ถึงจะยังไม่เข้าใจดีนัก ก็นับว่าเป็นมงคลควรแก่
การได้รับฟัง เพราะสิ่งนั้นคือจุดหมายปลายทางของฉันเช่นกัน

"คุณพ่อเคยพูดถึงปฏิสัมภทาไว้ในเรื่องนิรุตติปฏิสัมภทา
อยากให้คุณพ่ออธิบายหน่อยได้ไหมคะ"

"อันนี้ไม่ใช่ เจโตปริยญาณ หรือญาณหยั่งรู้ใจคนนะลูก

แต่เป็นความรู้แตกฉานของพวกปัญญาวิมุตติที่สามารถกำจัด อวิชชาได้ และพวกโพธิสัตว์ที่มีบารมีมาก มี ๔ อย่างคือ

๑. อตถปฏิสัมภिता คือ ปัญญาแตกฉานในอรรถแจ้ง เจนในความหมาย
๒. ธัมมปฏิสัมภिता คือ ปัญญาแตกฉานในธรรม หรือ ปรีชาแจ้งเจนในหลักของเหตุปัจจัย
๓. นิรุตติปฏิสัมภिता คือ ปัญญาแตกฉานในนิรุกติ หรือ แจ้งเจนในภาษา ซึ่งหมายถึงภาษาของสัตว์ต่างๆ ใน สังสารวัฏ ทั้งเดรัจฉาน ทั้งเทวดาและมนุษย์
๔. ปฏิภาณปฏิสัมภिता คือ ปัญญาแตกฉานในปฏิภาณ หรือปรีชาแจ้งเจนในความคิดทันการ

ตัวอย่างของนิรุตติปฏิสัมภिता ตอนพ่อไปนอนคนเดียว ในป่าที่ปางมะผ้า เทวดาท่านมาสนทนธรรมด้วย ประกติเทวดามาตอนดึกแต่วันนั้นท่านมาหัวค่ำ คุณธรรมะกันเป็นการสนทนาด้วยจิต เข้าใจกันได้อย่างรวดเร็วมาก เมื่อท่านลากลับไป แล้วท่านกลับมาบรรมเลงมิโหรีให้พ่อฟัง ไพเราะมากเลยลูก เป็นเสียงของดนตรีสวรรค์ ซึ่งมนุษย์ไม่สามารถบรรเลงไพเราะได้เช่นนั้น เป็นครั้งหนึ่งในชีวิตพ่อที่ได้สัมผัสดนตรีสวรรค์ที่ไพเราะเหลือเกิน"

คุณพ่อย้อนระลึกความทรงจำอันชวนถวิล ทำให้คิดถึงคนที่อยากเป็นศิลปินเดี่ยว บรรเลงซิมให้คุณพ่อฟังบ้าง คงต้องกลับไปทบทวนความสามารถดูอีกที และเมื่อตระหนักถึงหน้าที่ในการสร้างปัญญา ฉันเชื่อว่าพ่อคงอยากได้ของขวัญคือ "ปัญญาเห็นแจ้ง" จากฉันมากกว่า เพราะเรามีจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่คือการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และก้าวพ้นไปจากสังสารวัฏนี้ให้ได้ ภาระหน้าที่ย่อมสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด แต่มิได้หมายความว่า ฉันจะเลิกล้มความตั้งใจเรื่องดนตรีหรือกนะ คนเราหากเรียนรู้ที่จะรู้จักตัวเองให้ได้ ไม่ต้องอายเทวดาอยู่แล้ว

"ปฏิภาณปฏิสัมภินา อย่างเช่น เมื่อลูกถามพ่อว่าชาติก่อนลูกเป็นหญิงหรือชายแล้วพ่อไม่ตอบลูก เพราะถ้าตอบลูก ๆ จะฟุ้ง หลงอยู่กับอดีต อยู่กับสัญญาเก่า ๆ ชาติสติที่จะตั้งใจทำความเพียร อย่างนี้ลูกเข้าใจไหม" คุณพ่อยกตัวอย่างง่าย ๆ ให้ฉันรู้สึกละอายใจ ไม่ถามในสิ่งไม่สร้างสรรค์เช่นนั้นอีก เพราะมันไม่ได้ทำให้ฉันฉลาดขึ้นหรือมีปัญญาวิมุตติ หลุดพ้นไปได้

"เข้าใจค่ะพ่อ" ฉันตอบชัดเจนเสียงดังกว่าปกติ

"คุณพ่อเล่าเรื่องที่ได้วัดม่อนฤๅษีให้ฟังบ้างซิคะ" ฉันเปลี่ยนเรื่องทันทีก่อนที่จะเข้าตัวอีก

"เราสวดมนต์กันตอนเช้ามีดินโบสถ์แล้วปฏิบัติธรรมต่อ จากนั้นมีการบรรยายธรรม พ่อบ้าง ท่านเจ้าอาวาสบ้าง จบแล้ว

มีปุจฉา-วิสัชนาธรรม วันหนึ่งก็มีคนถามว่า ในเรื่องพระเวสสันดร
ทำไมนางอมิตตดาจึงได้สามีแก่คือชูชกทั้งที่นางยังเป็นสาวแรกรุ่น
พระท่านตอบว่า เพราะนางอมิตตดาชอบถวายเป็นดอกไม้ให้ยว
ๆ ช้ำๆ บูชาพระนะสี อันนี้เป็นความจริงนะลูก จะบูชาพระต้อง
เลือกดอกไม้สดๆ ไม่ช้ำๆ คุณพ่อเล่าเรื่องสนุกแต่ยังแฝงไว้ด้วย
สาระ

"ลูกเคยได้ยินเรื่องนี้มาก่อนเหมือนกันค่ะ" ฉันทพลา
ระลึกถึงดอกไม้ที่บูชาพระ ฉันเลือกแต่ดอกไม้สดเสมอ แต่
เรื่องคู่ครอง ฉันคิดว่าความเหมาะสมอยู่ที่ความเข้าใจกัน เมตตา
ต่อกันมากกว่า อายุต่างกันจึงไม่ใช่สาระสำคัญ ในเมื่อคนเรา
วัดกันที่คุณธรรมมิใช่อายุ

"พ่อเลยถามแก่งวงให้คนฟังว่า ถ้าวายดอกไม้พลาสติก
คงได้คู่ครองเป็นของเทียม (กระเทียม) ใช่ไหมครับ" เราพากัน
หัวเราะ

"จริงนะลูก พวกกระเทียมหรือบัวเตาะก็นี้ห้ามบวชใน
พระพุทธศาสนาเลย ถือว่าเพศไม่บริสุทธิ์ ดังนั้นต้องอธิษฐาน
ว่าขอให้เกิดมามีเพศบริสุทธิ์ แล้วมีอีกเรื่องหนึ่ง พระท่านพูด
เรื่องห้วง เช่นพระพุทธองค์มีพระราหุลเป็นห้วงผูก"

ท่านสรุปว่า ลูกเป็นห่วงผูกคอ ทรัพย์สินสมบัติเป็นห่วงผูกเท้า สามีหรือภรรยาเป็นห่วงผูกมือ พ่อเลยเพิ่มเติมให้เขาฟังสนุก ๆ ว่าถ้ามีสามี ๒ คนก็เป็นห่วงผูก ๒ มือเลยใช่ไหม เขาหัวเราะกันใหญ่" คุณพ่อเล่าถึงปฏิภาณอันฉับไวของท่าน คุณพ่อบอกฉันว่า ที่คุณพ่อกล่าวเช่นนี้เนื่องจากท่านทราบโดยจิตสัมผัสว่า หนึ่งในผู้ฟังนั้น มีผู้หนึ่งที่มีพฤติกรรมเป็นอย่างที่ท่านกล่าว

"ลูกเคยได้ยินว่า หญิงสาวคนหนึ่งเป็นชาวพุทธ เมื่อจะแต่งงาน ว่าที่แม่สามีขอร้องให้เปลี่ยนเป็นศาสนาอื่น ตามฝ่ายสามี คุณพ่อคิดว่าจำเป็นไหมคะ" ฉันถามแทนเพื่อนคนหนึ่ง

"การแต่งงานไม่ใช่การกักขังจิตวิญญาณ ไม่ใช่การจำกัดเสรีภาพในด้านความคิด ถ้าเราเป็นพุทธที่ดีก็อยู่ร่วมกับศาสนิกอื่นที่ดีได้ ไม่เห็นต้องเปลี่ยนแปลงศาสนา หากแค่เริ่มชีวิตสมรส ต้องถูกจำกัดอิสรภาพในด้านความคิดขนาดนี้ ก็น่าสงสารผู้หญิงคนนั้นนะลูก วันข้างหน้าจะเป็นอย่างไร พ่อไม่อยากคิด" คุณพ่อพูดเบา ๆ ในประโยคสุดท้าย

"หากหญิงสาวคนนั้นยินยอมเปลี่ยนศาสนาตามว่าที่แม่สามีขอ ก็เท่ากับเธอเป็นคนหยิบไซ้ตรวนมาล่อมชีวิตของเธอด้วยตัวเองเลยนะคะคุณพ่อ แล้วชีวิตสมรส คงต้องสูญเสียอิสรภาพอย่างแน่นอน" การสูญเสียอิสรภาพทางความคิดนั้นยิ่งใหญ่ที่สุด ฉันเริ่มเข้าใจว่าเหตุใดบางครั้งเราต้องมั่นคงในจุดยืนที่ดี

"คุณพ่อคะลูกเคยได้ยินเขาพูดว่า ยืนที่โคลนนิ่งได้ยากที่สุดคือจิตวิญญาณของมนุษย์" ฉันเอ่ยถึงประโยคหนึ่งที่กล่าวถึงในภาพยนตร์เรื่องกัลกัตต้า

"แน่นอนเลยลูก นักวิทยาศาสตร์พูดว่ารหัสพันธุกรรมอยู่บนดีเอ็นเอ ซึ่งเป็นสายนิวคลีอิกแอซิด แต่จริงๆ แล้วกรรมต่างหากละที่มีอำนาจเหนือ DNA เพราะมีหลักฐานพิสูจน์ได้ เช่นรายหนึ่งก่อนตายเอาดินหม้อป้ายแขนไว้ยาว ๓ เส้น พอเกิดอีกทีระลึกชาติได้จำได้ว่าเป็นคนคนนั้นมาเกิด อย่างมหาอัปปริส ลักษณะของพระพุทธเจ้า ไม่มีใครเชื่อว่าจะเป็นได้ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องจริง" คุณพ่อสรุปให้เห็นว่า กรรมมีอำนาจเหนือรหัสพันธุกรรมอีกทีหนึ่ง ฉันคิดว่าเราควรกลัวกิเลสให้มาก ๆ เพราะกิเลสทำให้เกิดกรรมที่ไม่ดีทั้งหลาย ซึ่งจะเป็นวิบากติดตัวเราไปทั้งโลกนี้และโลกหน้าได้ (กิเลส-กรรม-วิบาก)

"ตอนที่พระพุทธเจ้าท่านจะจุติมาจากชั้นดุสิต จะเลือกมาตรัสรู้ที่ใด ในที่สุดท่านเลือกชมพูทวีป (อินเดีย) เพราะมีหลากหลาย ทั้งคนจนที่สุด รวยที่สุด มีการแบ่งวรรณะอย่างเข้มงวดมาก ตอนพ่อไปเที่ยวอินเดีย ไปเห็นคนวรรณะจัณฑาลนะ ลูกฝังดำสนิทแล้วสากด้วย พ่อยังขอเขาลูบแขนดูเลย ด้ายิ่งกว่า

ดำเนินชีวิตยากมากเลย" ฉันทึ่งถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยประทับใจ จากที่ได้อ่านหนังสือเรื่องเกี่ยวกับชีวิตคนในอินเดีย ความเข้มข้นในการแบ่งแยกวรรณะ สามารถสร้างนิยายที่สะท้อนอารมณ์ได้มากมาย รวมทั้งเรื่องจริงอย่างชีวิตท่านมหาตมะคานธี, ยะวาลเนห์รู นายกรัฐมนตรีคนแรกที่สะท้อนถึง "อินเดีย" ได้ไม่แพ้กัน ฉันทึ่งหลงใหลกลิ่นอายของอินเดียมาตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนมัธยม ฉันทึ่งประทับใจจดหมายของท่านเนห์รู ที่เขียนถึงลูกสาวคนเดียว คือนางอินทิดา คานธี ตอนท่านเป็นนักโทษการเมือง โดยเขียนจากเรือนจำในนี้ สอนให้ลูกสาวกล้าหาญเดินอยู่บนถนนแห่งแสงสว่าง คืออยู่บนหนทางที่ถูกต้อง จดหมายนั้นขึ้นต้นว่าดวงใจของพ่อ ข้อความในจดหมายแสดงถึงความรัก ความผูกพันห่วงใยที่พ่อมีต่อลูกอย่างน่าประทับใจ ฉันท่านแล้วรู้สึกถึงพลังแห่งความรักที่พ่อมีต่อลูก และพลังความกล้าหาญเสียสละ ที่พ่อถ่ายทอดมาถึงลูกสาว ตั้งแต่นั้นมา

"สมัยพุทธกาลมีการแบ่งวรรณะกันรุนแรงมาก แต่ถ้าใครเข้ามาบวชในพุทธศาสนาแล้วไม่มีการแบ่งวรรณะ ไม่ใช่กษัตริย์พราหมณ์ แพทย์ ศูทร หรือจัณฑาลต่อไป เคารพกันตามอาวุโสที่บวชมาก่อน ตอนที่พระพุทธองค์เสด็จกลับกรุงกบิลพัสดุ์ พระบิดาคือพระเจ้าสุทโธทนะท่านถามว่า ทำไมลูกต้องไปเดินขอทาน เราเป็นวงศ์กษัตริย์ ทำเช่นนี้เสื่อมเสียถึงวงศ์กษัตริย์เสียถึง

พระเกียรติ พระพุทธองค์ท่านตอบว่า ท่านไม่ได้อยู่ในวงศ์กษัตริย์แล้ว เพราะท่านเข้ามาสู่พุทธวงศ์ อันมีพระพุทธที่บังกรเป็นต้นวงศ์ ซึ่งเลี้ยงชีวิตด้วยการเที่ยวภิกขาจารเท่านั้น" คุณพ่อสรรเสริญพระปัญญาธิคุณขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงปลดปล่อยสัตว์โลกให้พ้นจากโคมสงสาร

"เป็นการเลืกทาสและสร้างความเสมอภาคในสังคมจริง ๆ เลยนะคะ" ฉันเห็นด้วย

"ใช้ลูก ดูพระมหากษัตริย์กับพระจุฬินทร กษัตริย์ ท่านเป็นคนฉลาดมาก่อน เข้ามาบวชแล้วเป็นพระอรหันต์ ยังเป็นเอตทัคคะด้วย พระจุฬินทรเป็นผู้ฉลาดในเจโตวิมุติและชำนาญในมโนมยิทธิ ส่วนพระมหากษัตริย์ท่านเป็นผู้ฉลาดในปัญญาวิมุตินะลูก" ฉันมั่นใจว่า ชาติกำเนิดมิใช่สิ่งแบ่งแยกดีเลว แต่คนดี เลวด้วยการกระทำหรืออำนาจของกรรมต่างหาก ฉันนึกถึงเรื่องราวของดอกเตอร์เอมเบคคาร์ที่เคย์อ่านประวัติของท่านตั้งแต่ยังเรียนชั้นมัธยม ท่านอยู่ในวรรณศูทรซึ่งต่ำที่สุดใน ๔ วรรณะ ท่านมีกำลังใจต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ ในสังคมวรรณะของอินเดีย ด้วยความยากลำบากถึงที่สุด จนสามารถมายืนอยู่แถวหน้าของปัญญาชน เป็นนักการศึกษาที่รัฐบาลอินเดียสร้าง

อนุสาวรีย์ให้ เป็นเกียรติยศระลึกถึงคุณงามความดีของท่าน เมื่อเปรียบเทียบกับตัวฉันแล้ว ยังอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า มี ภัณฑมิตร์ที่ดีคอยแนะนำพร่ำสอน ร่างกายแข็งแรงสุขภาพดี ถ้าฉันยังเอาดีไม่ได้ก็ไม่รู้จะเกิดมาทำไม ฉันจะอาศัยความโชคคิที่ "ได้เป็นฉันในวันนี้ เพื่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทางอย่างสง่างาม ให้ได้"

ฉันยอมรับว่าในชีวิตของฉันเคยทำสิ่งที่ผิดพลาด ทำสิ่งที่ไม่ดีหลายอย่างด้วยความไม่รู้ แต่ทุกสิ่งทุกอย่างมันล่องลอยไปแล้ว ไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่ฉันต้องมาทรมานตัวเอง ยอมตกเป็นทาสอารมณ์จมอยู่กับอดีต อดีตที่ชื่นชมอย่าให้มันมาเชือดเฉือนหัวใจฉันเล่น ฉันจะไม่นั่งเสียใจ อาลัยในวันวานที่ผ่านพ้นไปแล้ว แต่ฉันจะอยู่กับปัจจุบัน ปัจจุบันแห่งสติงล่ะ เริ่มต้นเดี๋ยวนี้ ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด เพื่ออนาคตที่งดงามดั่งที่ฝันไว้ การไปให้ถึงจุดหมายปลายทางของชีวิตที่สมความปรารถนา มันต้องใช้เวลาบ้างหรือ ? ฉันพบว่าไม่ใช่ระยะเวลาชาติตระกูล และการท่องตำรับตำรามากมาย แต่จริงๆ แล้วเราต้องการเพียง "สติและปัญญารู้เท่าทันสรรพสิ่ง" เพื่อนำมาใช้ในการแยกแยะดีชั่ว ตัดสินชะตาชีวิตเรา ฉันเป็นนักเรียนคนหนึ่ง ที่เรียนเท่าไรยังไม่จบ หวังว่าคุณครูคงไม่ชิงลาออกไปก่อนนะ